

ÜLEVAADE SAAREMAA VÄIKELAEVAEHITUSEST

Läbiviimise aeg: september-detsember 2011. a

Uuringu tellija: TTÜ Kuresaare Kolledži väikelaevaehituse kompetentsikeskus

Teostaja: SA Saaremaa Arenduskeskus

Piret Pihel

Merike Ilvest

Anneli Rasu

jt

E-post: piret.pihel@saare.ee, merike.ilvest@saare.ee, anneli.rasu@saare.ee

Väikelaevaehitus Eestis

Valimi koostamisel on kasutatud Eesti Veeteede Ameti andmeid Eestis tegutsevate väikelaevade ehituse, katsetamise ja remontimisega tegelevate ettevõtete kohta. Lõplikus valimis on andmed ainult nende ettevõtete kohta, kelle 2010. a. majandusaasta aruanne oli Äriregistrist kättesaadav.

Üldiseloostus

Eestis omab väikelaevaehituse ja remondi tunnustamisotsust 68 ettevõtet, nendest enam kui pooled tegutsevad aktiivselt. Tootmise kontsentreerumine Saaremaale on endiselt jätkuv trend ja seda just käibe ja kasumi järgi. Väikelaevu toodetakse veel Harjumaal, Tartumaal, Läänemaal, Pärnumaal ning Hiiumaal ja Võrumaal.

Eesti väikelaevatoodang on väga varieeruv, toodetakse lõbusõidulaevu, töölaevu, klaasplastikust purje- ja mootorjahte, plastikaatreid ning täispuhutavaid paate. Käibe põhjal on tootmine koondunud põhiliselt kahte Saaremaa ettevõttesse – Baltic Workboats ja Luksusjaht, kelle käive moodustab u 70% sektori kogukäibest. Samas on Eestis palju väikeseid arenevaid väikelaevaehituse ettevõtteid.

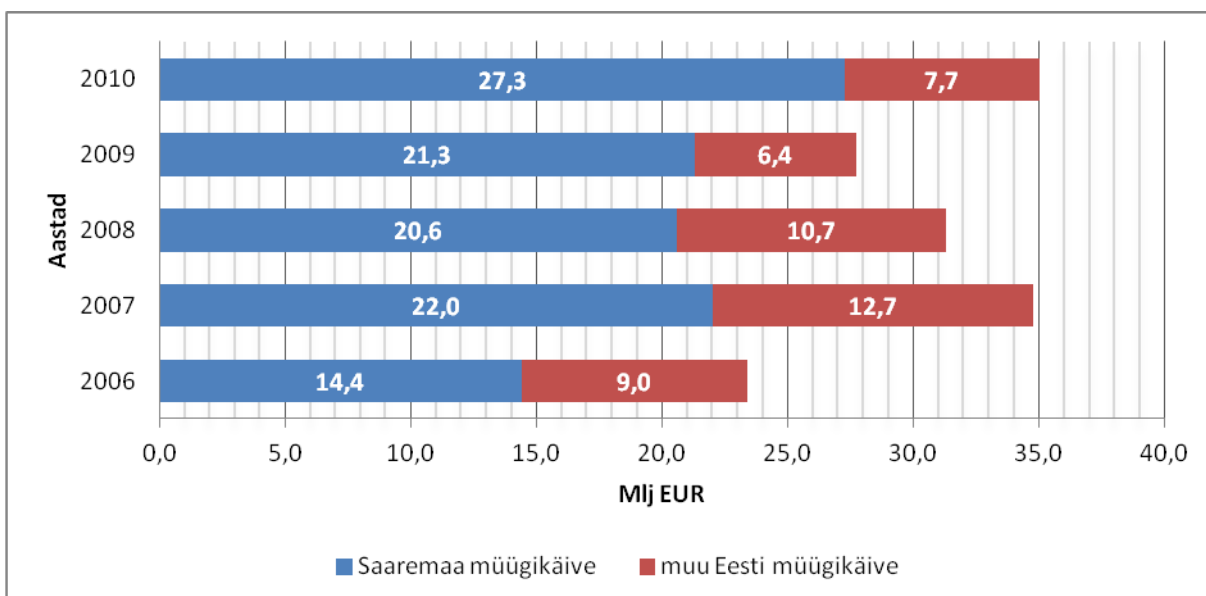
2010. aastal oli väikelaevaehituse ettevõtete müügi käive ligikaudu 35 miljonit eurot. Sellest 78% tuli Saaremaal asuvatelt ettevõtetelt. 88% moodustas ekspordikäive. Olulisemad eksportturud on Soome ja Rootsi.

Sektoris toodetav lisandväärtus töötaja kohta on väga varieeruv regiooniti. Saaremaa keskmine oli 2010. aastal muu Eestiga võrreldes üle kahe korra kõrgem – 34770 eurot. Sektori keskmine näitaja oli 28203 eurot. 2009. aastaga võrreldes on lisandväärtus töötaja kohta tõusnud.

Täpsema ülevaate sektorist annavad järgnevalt toodud tabel ja joonised.

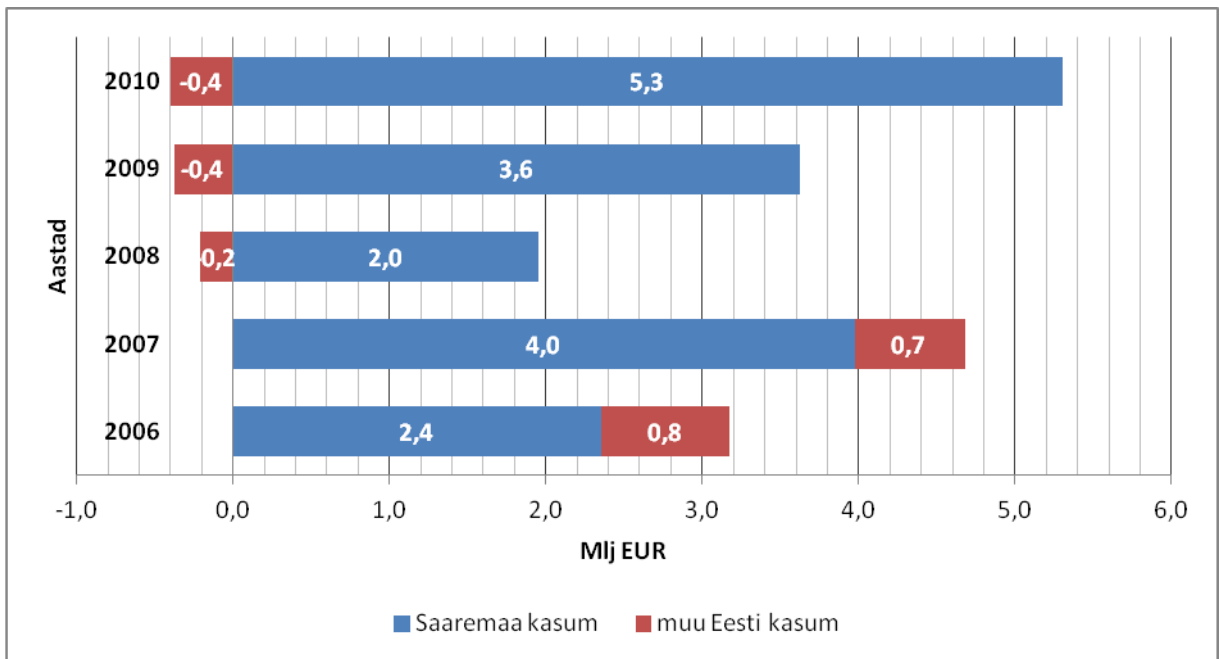
Tabel 1. Sektori andmed 2010

	Saaremaa	Muu Eesti	Eesti kokku
Ettevõtete arv	10	25	35
Töötajate arv	270	145	415
Müügikäive	27303239	7656726	34959965
Ekspordikäive	24875963	5761563	30637526
Ärikasum	4859790	8872	4868662
Puhaskasum	5284766	-384120	4900646
Palgakulud	3657305	1704478	5361783
Põhivara kulum	870750	603191	1473941
Investeeringud	5366028	164144	5530172
Ekspordi osakaal %	91	75	88
Lisandväärtus töötaja kohta	34770	15976	28203

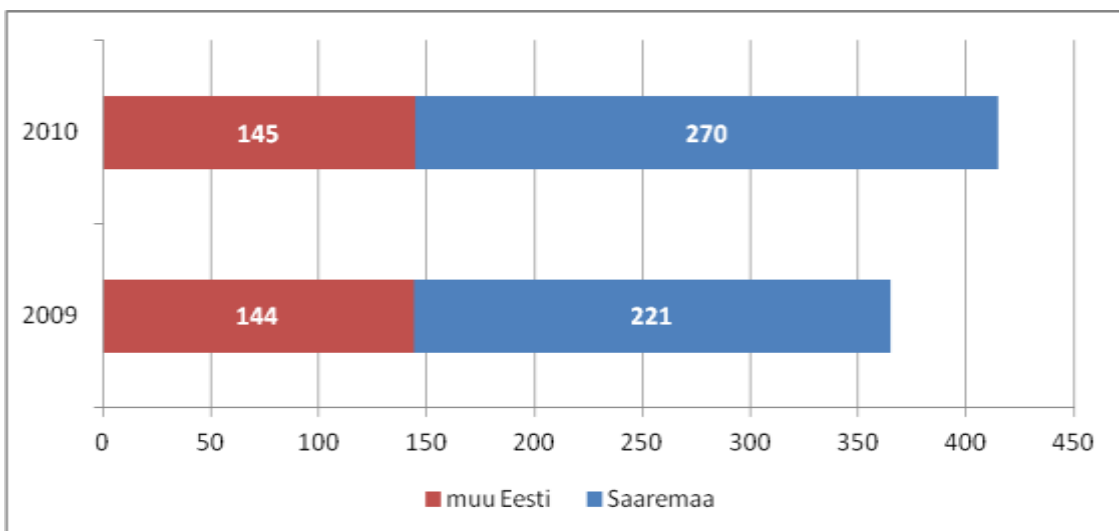
Joonis 1. Müügikäibe regionaalne jaotus 2006-2010

Pärast vahepealset majanduslangusest tingitud mõõnaperioodi ületas 2010. aasta müügikäive seni edukaimat 2007. aastat jõudes pea 35 miljoni euro tasemele. Nagu jooniselt 1 näha, siis peamiselt on sellesse oma osa andnud Saaremaal tegutsevad ettevõtted. Muu Eesti jääb veel alla nii 2006-2008 aasta tasemele ja väike tõus on toimunud vaid eelmise aastaga võrreldes.

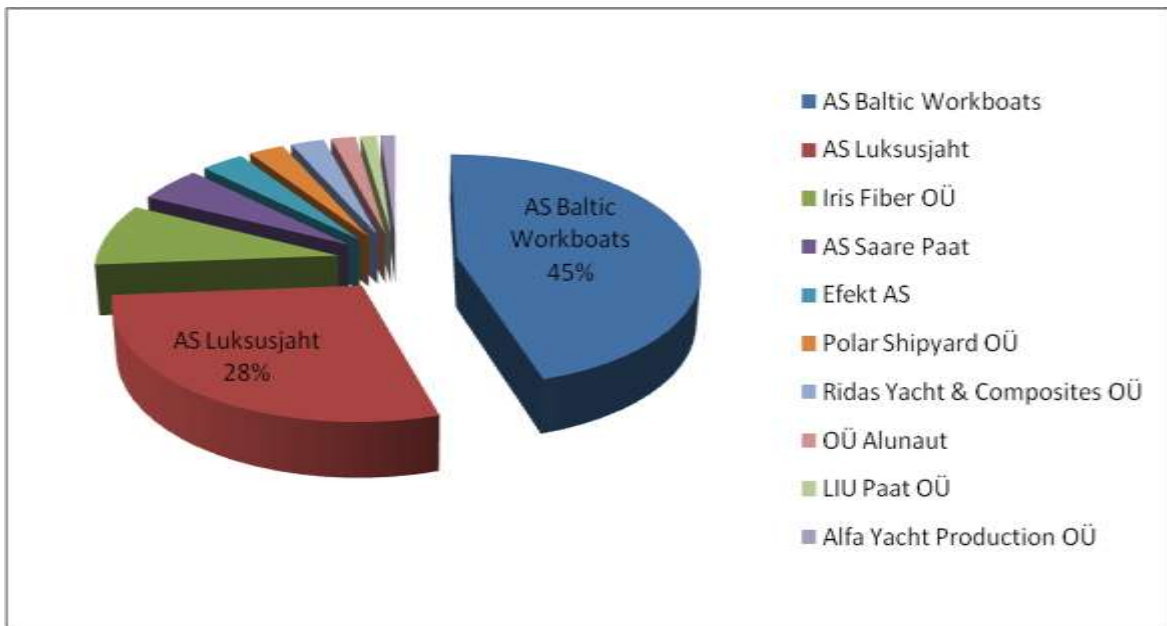
Joonis 2. Puhaskasumi regionaalne jaotus 2006-2010

Kogu Eesti väikelaevaehituse sektor on kasumis tänu Saaremaal tegutsevate ettevõtete edukusele. Saaremaa ettevõtete kasum võrreldes 2009. aastaga kasvanud pea 2 miljonit eurot, samas muu Eesti tootmine on endiselt kahjumis.

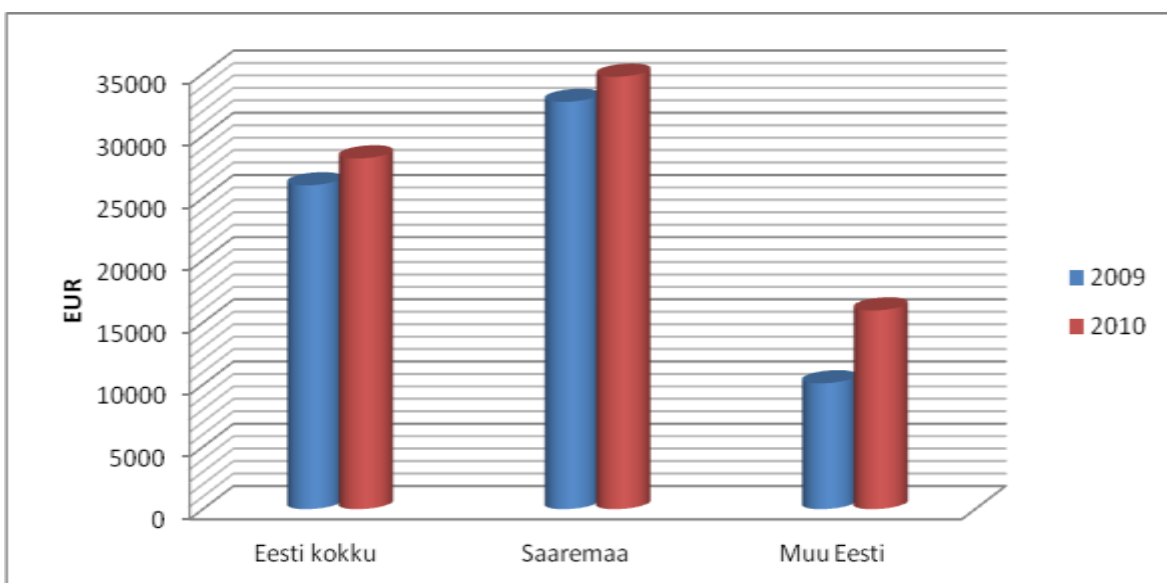
Joonis 3. Väikelaevaehituse regionaalne tööjõu jaotus 2009-2010

2010. aasta töötajate arv on kasvanud võrreldes 2009. aastaga 50 inimese võrra ja seda taas peamiselt Saaremaal tööle võetud inimeste arvelt.

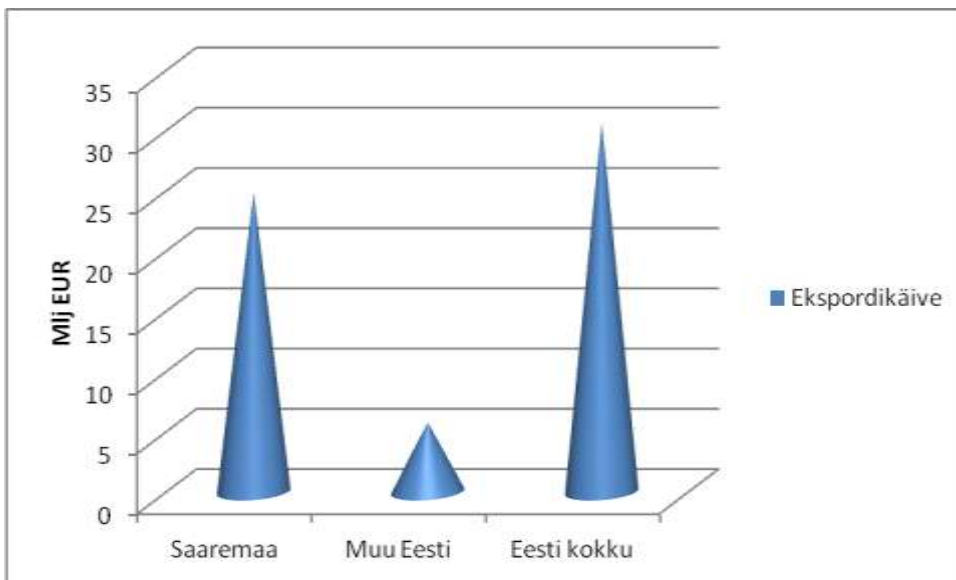

Joonis 4. Eesti väikelaevaehitusega tegelevate ettevõtete TOP10 käibe alusel 2010

Väikelaevaehitusega tegelevaid ettevõtteid lisandub järjest juurde, kuid põhiline osa on koondunud kahe suure Saaremaal tegutseva ettevõtte kätte. 70% sektori käibest annavad Baltic Workboats ja Luksusjaht. Käibe alusel moodustatud TOP 10-sse mahub veel 2 Saaremaa ettevõtet (Saare Paat AS ja OÜ Alunaut).

Joonis 5. Lisandväärtus töötaja kohta 2009-2010

Joonis 6. Eksportikäibe jaotumine regiooniti 2010

2010. aastal moodustas Eesti väikelaevaehituse sektori kogukäibest 88% eksport. Peamised ekspordiriigid on Soome ja Rootsi, aga ka Saksamaa, Poola, Läti, Suurbritannia. Veidi alla 20% eksporditavast toodangust turustatakse väljaspool Euroopa Liitu.